

דמות הוד מירוע

הרב ר. וילמן

מזקנים אתבונן

מאז היותו רב בשנים, הקפיד הגר"ש זילברמן זצ"ל, לקבל ולינוק מחכמי וזקני ארץ.

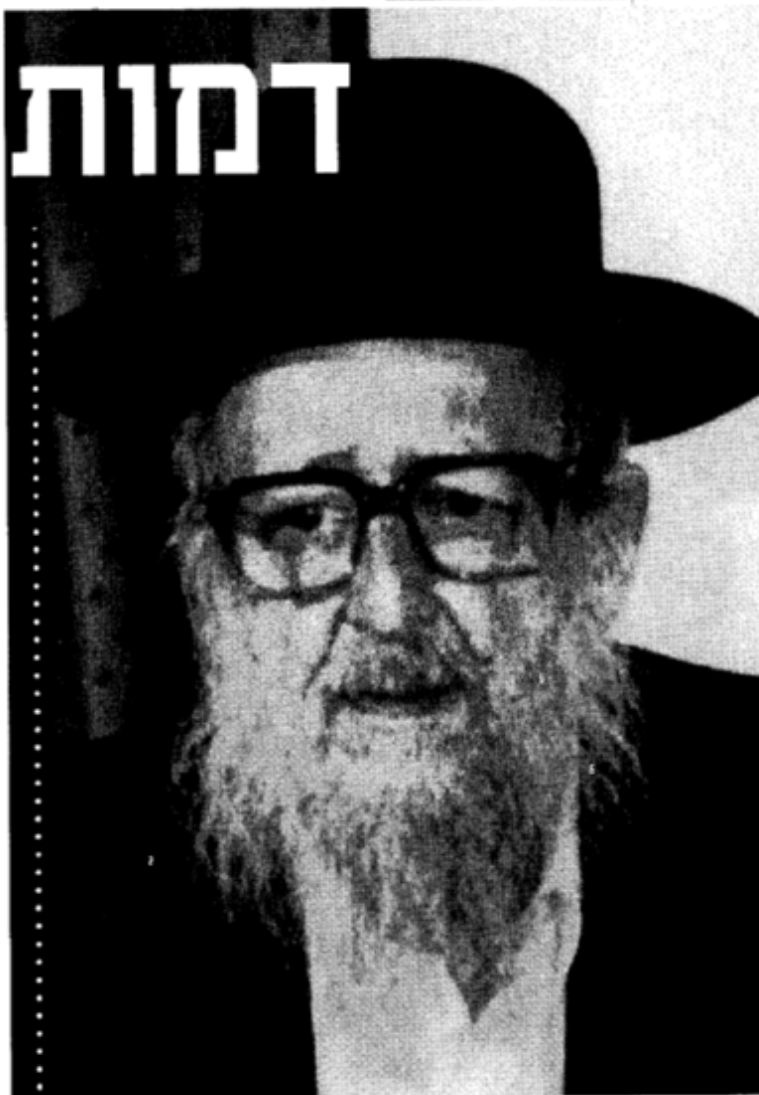
סיפור אופייני זה שח באחונו בנו רבי יו"ט שליט"א: דמות ליל פרוסה על שכונת "שערי חסד", רק קולם של שני הבחורים הצעירים הצועדים בשעה מאוחרת זו ומלבנים שוב את הסוגיא, נשמע בלחש בינות לסמטאות. זה מכבר סימנו את תלמודם בשיבה החדשה "קול תורה" השוכנת ומנית בשכונת "משכנות" הסמוכה. היו אלו הבחור יצחק שלמה זילברמן יחד עם החברותא שלו, אשר סימנו עתה עוד יום של עמל בלתי פוסק בתורה ושמים פעמיהם אל מעון אכסנייתם. לא מכבר עלה הבחור ארצה, יתום היה משני הוריו שנפטרו בחו"ל, ראש הישיבה הגאון רבי יחיאל מיכל שלזינגר זצוק"ל שתהה על קנקנו, גילה כי לפניו נער בעל כוחות כבירים וכשרון מופלא, אשר יראת ד' טהורה מפעמת בלבו. הוא לקחו להיות מראשוני התלמידים מייסדי הישיבה הק', תוך שהוא מקרבו בקרבה יתירה.

עודם פוסעים ומתוך החשכה כמו הגיחה דמות הדורה ומאירה, היה זה הגאון הירושלמי רבי דוד בהר"ן שכבר השכים לתלמודו. הימים היו ימי המתחרות, לא אחת אירע שבחורים צעירים נמשכו אחר הפעולות המבצעיות, ועזבו את ספסלי בית המדרש עוד בטרם פריחת עולם הישיבות בארץ הק'. רבי דוד עצר אותם מלכת וכיקש לדעת מהיכן ולהיכן. אם בחורים צעירים צועדים בשעה מאוחרת שכזו, יש להניח שקשורים הם לאחד מארגוני המתחרת וראוי להניעם מכך. שמחתו של רבי דוד לא ידעה גבולות שעה שעמד על כך כי אין לבחורים אלו דבר וחצי דבר עם אותם מחזרות, וכל עולמם אינו אלא לימוד התורה עליה שקדו בשקיקה עד שעה מאוחרת זו. הוא הרעיק על ראשם את ברכתו תוך שהוא מעורדם ומחזקם להמשיך ולצמות בתלמודם.

לא ירחק היום והבחור יצחק שלמה יתחקה רבות אתר הגאון רבי דוד בהר"ן זצ"ל כמו גם אחר רבים מגדולי ירושלים עמם נקשר בקשר של קיימא. יגיעתו ושקידתו העצומה באותם ימים, לצד צימאנו הבלתי פוסק לינוק מזקני ארץ תורה ויראת ד', הביאוהו להעפיל לפסגות של עליה מתמדת, תוך שהוא חותר תדיר להגיע אל היעד - להיות עבד ד' אשר כל מציאותו כפופה כליל לרצון ד' אין בלתו. לא בכדי התבטא לימים ראש הישיבה הגר"ש שלזינגר באוני ד"ר ר' יעקב לוי ז"ל דודו: דע, כי היתה כדאית לי הקמת ישיבת קול תורה אך בשביל אחיינך זה.

היכן הוא ינק את גדלותו וממי הוא קיבל במסלול לימודיו בצעירותו?

רבי יו"ט שליט"א: הוא היה מראשוני "קול תורה", ועבר להיות מראשוני ישיבת "מיר". באותה עת יסד מרן הגאון רבי אליעזר

■ בימים אלו חל יום השנה לאהת דמויות ההוד בירושלים של מעלה, שבאמונתו הבהירה והיוקדת השיב רבים מעוון, והניח אבני בנין לעולם התשובה - הגאון רבי יצחק שלמה זילברמן זצ"ל שהסתופף בצילים של זקני ארץ והתחמם לאורם של גדולי ירושלים, ואימץ את השינון והחזרה לדרך חיים לצעירי הצאן, ובתוככי ירושלים המקודשת שבין החומות, כונן על טהרת הקודש קריה נאמנה ודאג להשיב לסמטאותיה את קול התורה. לרגל שנת הי"ג לסילוקו - עלה בידינו לשוחח עם בנו הגאונים שליט"א, ועם חתנו הגאון רבי צבי שרלין שליט"א רבה של רמת אשכול בירושלים החושפים סיפורי מופת לדמותו

הח"ח 1234567

הח"ח 1234567

יום של מעלה

באיור: רבי יח"ט זילברמן. משמאל לימין - הגאון רבי שמואל אהרן יודלביץ זצ"ל, ר"ש זילברמן זצ"ל, החתן, מרן הגר"ש אלישיב זצוק"ל והגר"ש פישר זצוק"ל

פרצוביץ זצ"ל שח באוזני אחד מבניו - הרבה נשאתי ונתתי עם אביך בדברי תורה ובשיחתה של תורה, אמנם לא תמיד השתוונו, אך אני מעריכו ביותר ואהבו אהבה ללא גבול.

במכתב שכתב הגאון רבי אפרים ברודיאנסקי זצ"ל לאחר ארבעים שנה מעוזבו את ספסלי מיר, הוא מבטא את אהבתו: "לידיד מנוער חמוד וצמוד בקירות הלב, הגאון רבי יצחק שלמה". באותה תקופה הוא גם היה משומעי לקחו הקבועים של מרן המשגיח הגר"י לוינשטיין זצוק"ל. מרן המשגיח שזיהה את מעלותיו הסגוליות, בקשו לעבור עמו לשיבת פוניבז', שבאותם ימים נקרא לכהן בה, ברם מסיבה מסוימת נשאר לבסוף במיר, שם המשיך להתעלות בתורה ובחכמה. לימים, כשהספירו לפני מיטתו ראש הישיבה מרן הגאון רנ"צ פינקל זצוק"ל שהכירו למן צעירותו ועד זקנותו, הגדיר אותו: "הוא היה אישטיק תורה, אישטיק חכמה, אישטיק גדלות בתורה". על הביקוש שבער בעצמותיו להשכיל בחכמה אמר מרן הגר"צ: "התשוקה שלו לחכמה, היא למעלה מהשגתו" תוך שהוא מוסיף ומציין כי אכן מכת תשוקתו הגדולה נתחזקו רבים בנושא זה - תשוקה לחכמה. הגאון הגדול רבי שמואל אריעבך שליט"א שלמד עמו בצעירותו חברותא במשך שנים ארוכות, התבטא על תשוקתו היוקדת ואמר בהספדו: "התשוקה הנוראה שלו, מי שלא ראה לא יוכל להאמין".

למן עלומיו הוא נמנה על מתפללי מנין הוותיקין בביה"כ הגר"א

יהודה פינקל זצוק"ל את הישיבה בארץ הקודש, וקיבץ את בחירי הצורבים שבירושלים. על-פי המלצתו של הגר"מ שלינגר הוא לקח עמו גם את הבחור יצחק שלמה, ואכן לא ארכו הימים והיה לאחד מן האריות שבחבורה. סיפר ראש ישיבת קול תורה הגאון הגדול רבי משה יהודה שלינגר שליט"א, שזוכר בצעירותו את נוער פעם אביו הגר"מ עם רבי אליעזר יהודה, וכתוך מפגשם שחו שני גדולי תורה אלו אודות הבחור יצחק שלמה זילברמן, תוך שרבי אליעזר יהודה מביע התפעמותו מלמדנותו ומגדלותו המופלאה של העולם הצעיר. כשהנהיג רבי אליעזר יהודה את מנהגו כי חשוכי הבחורים יאמרו חבורות בישיבה הק', היו החבורות שלו לשם דבר - כפי שתיאר לימים הגר"ש פישר שליט"א שנמנה על אותה קבוצה מייסדת. אכן כבר אז ניכר בכושר הבחנתו הדקה, ואיזמל הניתוח החד עמו ניגש לכל נושא. בהיותו אברך צעיר נצרך פעם לטופס המאשר כי למד בבחורות בישיבה הק', הוא נכנס לרבי אליעזר יהודה, שכמובן רשם מיידית את האישור הפורמאלי, ברם עטו לא נצרה את הערכתו לרבי יצחק שלמה והוסיף: "הגני לציין כי בעת לימודו בישיבתנו היה נחשב ממצויני הישיבה, בעל כשרון מופלא ושקדן גדול, והשתלם בלימודו באופן הנעלה ביותר".

רבי צבי שרלין: על הקשר העמוק שהיה לו בצעירותו עם רבי אליעזר יהודה, הוא התבטא פעם כי היה זה קשר של נפש בנפש. גם יתר רבותיו במיר גילו לו חיבה יתירה. הגאון הגדול רבי נחום

שבת ט"ז 15

מרן הגר"י קמניצקי צוק"ל בעת בחינת בת"ת

עם מרן הגר"י אויערבאך צוק"ל

מרן הגר"י קמניצקי צוק"ל

מרן הגר"י קמניצקי צוק"ל בעת בחינת בת"ת

1234567

שבשערי חסד. וגם בשכונת כנסת הסמוכה, היה קובע מושבו לפרקים וקיבל רבות מוקני התלמידי חכמים שבמקום. הוא התחקה רבות אחר הליכותיהם של שני גדולי התורה שהתגוררו בשכונה מרנן רבי איסר זלמן מלצר ורבי זעליג ראובן בענגיס צוק"ל. לא אחת היה מוכיח בדבריו מאורחותיהם והנהגותיהם. חיפוש האמת שבער בעצמותיו ויגיעתו לדעת מהי חובתו בעולמו הביאווה באותה עת לדרוש ולבקש איזה דרך ישרה אשר ידבק בה. בשל כך ראה חשיבות עליונה לינוק ולשאוב מוקני הדור ואכן היה נכון לחוש להבין שיחם ושיגם. 'ניתן לומר' - אומר לנו בנו רבי יו"ט שליט"א - 'כי לא היה חכם אחד מאותה תקופה בירושלים ואף מחוצה לה, שלא היה אצלו לבקש חכמה ואמת. בתקופה זו אף שם פניו מספר

פעמים לכני ברק לביתו של מרן החזון איש צוק"ל להיוועץ עמו וללכת על שולחנו דרכי חיים. גם כאשר נשתדך עם רעייתו הצדקנית לבית משפחת ולוטניק משערי חסד, נחתם השידוך ע"י ידידו האמונות של מרן החזון איש צוק"ל. היה זה כאשר העלה אחד מבני המשפחה חשש מכיוון שאמו של הבחור ואבי המדוברת נפטרו צעירים מאותה סוג מחלה, נסעו שני הצדדים לבית מרן החזון איש צוק"ל לקבל הכרעתו. מרן צוק"ל שכבר עמד על ערכו הרם של הבחור סמך שני ידידיו על השידוך והסיר כל חשש, הוא הוסיף להאציל ברכתו ואמר, בית זה עוד יהיה בית גדול בישראל.

1234567

למען תינוקות של בית רבן

אחד הגושאים שנתן עליהם נפשו וזכה להעמידם, היה נושא השינון והחזרה וידיעת התורה בקרב תינוקות של בית רבן. הוא הצביע על דברי הגר"א באגרתו הידועה כי מדרך ללמד התינוקות תחילה את המקרא "עד שיהיו רגילים כמעט בעל פה", מלבד זאת טען שהמציאות מוכיחה כי לא זו כלבד שניתן להגיע עם הילד לרמת ידיעה של כמעט בע"פ, אלא השינון והחזרה אף מעניקים שמחה וסיפוק עצום לילד, מאהיבים עליו את תלמודו, ומחדירים לנפשו הרכה את יסודות התורה והיהדות. בהקשר לכך היה רגיל להביא דברי מרן המשגיח רבי ירוחם ממיר צוק"ל: "אני עודני זוכר איך שלפנים בישראל, היה כל ילד אצל מלמדו לומד וחוזר במקרא כמה פעמים, וגם כל הבחינות על התלמידים היו בזה אם בקיאים הם בתורה בנביאים ובכתובים, ועכשיו לדאבוננו הרבה מדלגים כל זה ובאים

תיכף ללימוד הגמרא, וגשורים כזה לקיים מאוד באמונה וחסרים כל ההתחלה כל היסוד, בבנין ושכלול כל קומתם". ואכן רצונו העז להשיב העטרה ליושנה מילא את כל ישותו ומשך שנים טרח רבות והקח חלבו ודמיו למען הרבות תורה בישראל. במכתב שהשיב לת"ח אחד הוא כותב: "בענין בן חמש למקרא וכו', אתה אומר ששאלה זו מעיקה עליך, תאמין לי ששאלה זו מטרידה אותי זה יותר מארבעים שנה ריש תקופות שאני ממש חולה מזה ואיני מוצא מנוח לנפשי". לא רק לילדיו שלו הוא דאג, יחד עם הגאון הגדול רבי יצחק שיינר שליט"א והגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל הקים את ת"ת קמניץ ובאותן שנים הציבו יחד את מטרת השינון והחזרה והקניית המקרא והמשנה. לאחר מכן הקים יחד עם רבי גמליאל בטלמן זצ"ל את ת"ת

האמת, בתקופה זו אף שם פניו מספר פעמים לכני ברק לביתו של מרן החזון איש צוק"ל להיוועץ עמו וללכת על שולחנו דרכי חיים. גם כאשר נשתדך עם רעייתו הצדקנית לבית משפחת ולוטניק משערי חסד, נחתם השידוך ע"י ידידו האמונות של מרן החזון איש צוק"ל. היה זה כאשר העלה אחד מבני המשפחה חשש מכיוון שאמו של הבחור ואבי המדוברת נפטרו צעירים מאותה סוג מחלה, נסעו שני הצדדים לבית מרן החזון איש צוק"ל לקבל הכרעתו. מרן צוק"ל שכבר עמד על ערכו הרם של הבחור סמך שני ידידיו על השידוך והסיר כל חשש, הוא הוסיף להאציל ברכתו ואמר, בית זה עוד יהיה בית גדול בישראל.

האמת, בתקופה זו אף שם פניו מספר פעמים לכני ברק לביתו של מרן החזון איש צוק"ל להיוועץ עמו וללכת על שולחנו דרכי חיים. גם כאשר נשתדך עם רעייתו הצדקנית לבית משפחת ולוטניק משערי חסד, נחתם השידוך ע"י ידידו האמונות של מרן החזון איש צוק"ל. היה זה כאשר העלה אחד מבני המשפחה חשש מכיוון שאמו של הבחור ואבי המדוברת נפטרו צעירים מאותה סוג מחלה, נסעו שני הצדדים לבית מרן החזון איש צוק"ל לקבל הכרעתו. מרן צוק"ל שכבר עמד על ערכו הרם של הבחור סמך שני ידידיו על השידוך והסיר כל חשש, הוא הוסיף להאציל ברכתו ואמר, בית זה עוד יהיה בית גדול בישראל.

האמת, בתקופה זו אף שם פניו מספר פעמים לכני ברק לביתו של מרן החזון איש צוק"ל להיוועץ עמו וללכת על שולחנו דרכי חיים. גם כאשר נשתדך עם רעייתו הצדקנית לבית משפחת ולוטניק משערי חסד, נחתם השידוך ע"י ידידו האמונות של מרן החזון איש צוק"ל. היה זה כאשר העלה אחד מבני המשפחה חשש מכיוון שאמו של הבחור ואבי המדוברת נפטרו צעירים מאותה סוג מחלה, נסעו שני הצדדים לבית מרן החזון איש צוק"ל לקבל הכרעתו. מרן צוק"ל שכבר עמד על ערכו הרם של הבחור סמך שני ידידיו על השידוך והסיר כל חשש, הוא הוסיף להאציל ברכתו ואמר, בית זה עוד יהיה בית גדול בישראל.

הדר ציון, ולבסוף את התלמוד תורה אדרת אליהו בעיר העתיקה. מכוחו ומעצתו הוקמו עוד תלמודי תורה בארץ ובחו"ל, כאשר במשך השנים נוסדים עוד כהנה וכהנה תלמודי תורה, רבים מהם ע"י מרן ראש הישיבה הגרא"ל שטיינמן שליט"א ועומדים תחת נשיאותו, תוך שמך שליט"א מכון ומנווט תדיר את המנהלים והמלמדים כיצד להקנות לצעירי הצאן את חלקי התורה ע"י שינון וחזרה מרובים.

ילדי התלמוד תורה עם רבי יו"ט שליט"א אצל מרן ראש הישיבה הגר"ל שטינמן שליט"א

מה היה כוחו המיוחד שהצליח להטביע בן חותם מופלא
אצל הרבים? נח"מ 1234567

ביגיעת התורה הוא ראה את הדבקות ועבודת ד' הגדולה ביותר. מרגלא בפומיה שאין בעולמה של היהדות ערוצי קשר נוספים עם הקב"ה מלבד אותם ערוצים שהקב"ה בעצמו קבע. ואם הוא קבע שהתורה היא מעל הכל, אזי כל מעיינינו צריכים להיות נתונים ליגיעת התורה, לשקידתה בכל חלקיה, לקניינה בכל תנאיה, ולחתימה בלתי פוסקת לקיומה כהלכתה.

ואכן מעת עמדו על דעתו ועד יומו האחרון, היתה שקידת התורה משוש חייו. עמלו הבלתי פוסק להבין ולהשכיל כל דבר מדברי התורה לצד השינון והחזרה שהיו לו לדרך חיים, הביאווהו לידיעה מעמיקה ומקפת בכל חלקי התורה. נח"מ 1234567

חתנו שליט"א מוסיף, כי על דבקותו העיקשת בשינון וחזרה, סיפרה פעם רעייתו הרבנית ע"ה, שתקופה מסוימת בעת היותו אברך צעיר עסק בשלוש המסכתות הקשות שבש"ס - עירובין יבמות נדה, והיה יושב בביתו ומשנן הלך ושנן אין ספור פעמים. דומני, הוסיפה, שאם יאמרו לי קטע מאותם מסכתות אוכל לומר להיכן הוא שייך מבין שלשת המסכתות, שכן השינון האין סופי שלו הדהד בבית ללא הפוגה עד שכבר אני יודעת היכן הם דברי הגמרא...

עוד קודם נץ החמה ועד שעלה על יצועו היה סדר יומו עמוס בעסק התורה ללא הפוגות. לבד מלימודיו הפרטיים היו לו במשך שנים עשרה שעות רצופות חברות בזה אחר זה בכל חלקי התורה. תלמיד שפגשו פעם בחיפה בדרכו לציון הרשב"י במירון, סיפר כי גילה באוזנו שזה לו הפעם הראשונה אחר עשרות שנים בארץ ישראל שנוסע למירון. היה זה כשהגיע לראשונה אחיו הגדול מחו"ל וראה צורך לכבדו ולקחתו מירונה, הפר בשל כך את שגרת סדריו הקפדניים ונסע לראשונה לציון הרשב"י, זאת על אף עיסוקו העיוני בחכמת האמת ובקראותו וחיפופו המופלאה בכל ספרי הזוהר. נח"מ 1234567
סיפר יהודי שבא לנחם את פטירתו, ששמע את בניו משוחחים ביניהם ומנסים להיזכר אם ראו פעם את אביהם שח שיחה של בטלה. אף אחד לא הצליח לעלות בזיכרונם רגע שכזה, שכן כל שיחו ושיגו היה בעסק התורה להעמיק ולהשכיל בהם כדי לדעת מה רצון ד' בתורתו. גם כאשר היו נכנסים אליו קבוצות ויחידים לקבל דברי חיזוק, לא היה ניתן להעלות בין הדברים עניינים שלא קשורים בתורה ובקיום רצון ד'. בזמנים שכאלו היה כמעין המתגבר להשפיע דברי חיזוק בשפה בהירה על גודל התורה, על אמיתותה הבוררה, על חובת ידיעתה ודרכי קניינה, ועל תוקף נצחיותה הבלתי ניתנים לשינוי של ציווי התורה והדרכות חז"ל. נח"מ 1234567

על עוצם שקידתו בתורה ודבקותו בדברי חז"ל עד יומו האחרון סיפרו בניו, כי כששכב על ערש דו"ן זמן מה קודם סילוקו והוא אפוף ייסורים, ביקש את אחד הבנים שיגיש לו את הספר, לשאלתו של הבן כיצד יכול הינך ללמוד בשעה שהייסורים כה טורדים אותך, השיב, איני יודע את עתתי, רצוני לקיים את דברי הגמרא לעולם יעסוק אדם בתורה ואפילו בשעת מיתה.

אודות גודל עמלו בתורה, התבטא ת"ח אחד משומעי לקחו ואמר כי בשיעוריו בחכמת האמת במשנתו של הגר"א קיבלנו שני דברים. האחד שפתח שערי אורה בהבנה הנכונה של הדברים והשני לא פחות

מכך, שראינוהו עמל עד כלות הכוחות ממש לצלול לעומק דברי הגר"א ולהעמידם על בהירותם. היה זה עבורנו שיעור מאלף מהי עמלה של תורה.

לאחרונה חלפו כ"ה שנה מהאסון הטראגי שהוא עבר בשכול בתו ועולליה, מדיכין כוחות הנפש שהוכיח בעת הזאת?

התחננו הגר"צ שרלין שליט"א: מעשה היה ביהודי בשכונתו ששיכל את אחד מילדיו, רבי יצחק שלמה סר לביתו לנחמו. במשך שעותיים חמימות ישב וביאר בטוב טעם וכדברים המתיישרים על הלב כיצד כל התהליך האלוקי יש לו אך חכלית אחת - להיטיב. כיצד כל המאורעות הנעלמים והכואבים הם חלק מהפאזל של התכנית האלוקית, והם משמשים כתחנות המוליכות אל היעד והתכלית, וכיצד לבסוף יתברר שאכן כל תחנה היתה נצרכת וחיונית בכדי להגיע אל הטוב השלם. גם המקרה המצער ביותר יש לו תפקיד בתהליך של גילוי הייחוד, בו יתברר לבסוף שד' אחד ומגמתו אחת ואין בלתי - להיטיב לישראל בתכלית ההטבה.

חלפו מספר שנים. יום כ' חשוון תשמ"ט. הציבור היהודי בארץ ובעולם הודיעו מהטרגדיה המתחירה שהרעידה את הלבבות. שלשה מחבלים [שאגב שוחררו לאחרונה] התקיפו אוטובוס נוסעים שעשה דרכו מטבריה לירושלים, האוטובוס הפך למאכלת של דם ואש ותמרות עשן, כאשר לשונות האש מעלים עמם במעלות קרועים אשה צעירה ושלשה עולליה הרכים שלא טעמו טעם חטא. היתה זו הצדקנית מרת רחל וייס הי"ד ושלשת בניה, רפאל, נתנאל ואפרים הי"ד - בתו ונכדיו של רבי יצחק שלמה זילברמן זצ"ל.

בשעת ההלוויה, כשספד למול ארבעת הארונות, ניצב בגבורה, ובקולו השליו הצדיק את הדין מתוך אמונת אומן מוצקה. "חסד ומשפט אשירה" - אמר. מי שמעניק את החסד ומי שעושה את המשפט, אחד הוא. אין לו שתי מגמות בעולם, כי אם מגמה אחת ויחידה. אכן, הכאב הוא עצום, אך מגמת הקב"ה היחידה היא הטבה ואך ורק הטבה. וכך במשך ימי השבעה חזר על הדברים וביארם באר היטב.

לימים סיפר אותו אב שכול משכונתו לגיסי ר' יוסף שליט"א: אומר לכם את האמת, כשאביכם בא לנחמני, דבריו אמנם חלחלו. אך עם זאת חשבתי בלבי, נו, קל לומר זאת לאחרים... כשבאתי לביתו

חתנו הגאון רבי צבי שרלין שליט"א

בנו הגאון רבי אליהו שליט"א

אוצר החכמה
אוצר החכמה

מראשוני הקמת תנועת התשובה

אין ספק שאם חפצים להעלות רשמים לדמותו הייחודית של רבי יצחק שלמה, ופועלו הרב, הרי שיש להאיר זרקור להשקעתו הרבה בפיתוחו של עולם התשובה.

בעמל של שנים, בנה בלבו את אמיתותה הצרופה של האמונה. מתוך התורה עצמה הוכיח כי תורת ישראל ואמונת ישראל מוצקות כסלע ובלתי ניתנות לערעור. אחד היסודות עליהן דרש תדיר בפני רבים שבאו לשמוע דברותיו, כי לא יתכן שביום מן הימים קמה אומה וקיבלה על עצמה מספר כה רב של מצוות, ואף לא נרתעה מחומרת עונשיהם, אם לא שראו בעיניהם אמיתות התגלות ד'. על הרצאת מחט מרשות לרשות חייב האדם מיתה, ופעם בשבוע הוא מגיח את מקור מחייתו ושובת ממלאכה, ואף אחת לשבע שנים כל הכלכלה מושבתת, ועוד כהנה רבות. אילו בדה זאת איש מלבו, הוא לא היה מוצא ארון קשבת אצל שום אומה שתיאות לאמץ לעצמה הנהגת חיים חריגה שכזאת, אילולא שבעיניהם ראו ובאוזניהם שמעו קול ד' מתוך האש. וכך בכל פרשה ופרשה שבמקרא היתה משנתו סדורה להוכיח כי היא חובקת בתוכה את האמת האלוקית המוחלטת.

את עבודתו בבירור וחזקת האמונה, עשה לעצמו בחדרו הפרטי, ברצותו לקיים נכונה את המצווה "ידעת היום והשבות אל לבבך כי ד' הוא האלוקים". כאשר לצד חזיון

אחר האסון, ויישבותי שם במשך שנתים, ושמעתי שוב את אותם דברים בדיוק, באותה בהירות, באותה נחישות, עם אותה להט האמונה, אמרתי אל ליבי - כמה נאה דורש הוא וכמה נאה מקיים, אכן בימיו הקשים אלו, ניחמתני רבי יצחק שלמה למפרע!

ואכן, זו היתה דרכו כל הימים, במשך כל ימי חייו, היה יחסו של רבי יצחק שלמה למצוות התורה, ההיפך הגמור ממצוות אנשים מלומדה. הוא היה מתבונן על כל מצווה ומצווה בפרטיות, כיצד לקיימה בשלמותה ולא הניח לשום מצווה בתורה שתחלוף לידו מבלי שילמד וידרוש את אופן קיומה הנכון והמדויק.

לדוגמא יחסו למצווה אחת, המלמדת על הכלל, הלא היא מצוות נישואין אבילים. טרם צאתו לבית האבילים, היה יושב בביתו ונערך כראוי לקיום המצווה. לא אחת היה נוטל דף ועט ורדשם לעצמו מה עלי לומר לאבילים הנתונים ביגונם. שכן אם התורה ציוותה עלי לנחם, פירוש הדבר שעלי לגרום שמשהו ישתנה אצל האביל, עלי להביאו לכך שאכן יצא מעודד ומחזק, ואם כך עלי להשקיע מחשבה כיצד אני מבצע את רצון התורה. ומשהגיע אצל האבילים, היה טורח ויושב שעה ארוכה לבאר בשפתו הבהירה את שורשי הנהגת ד' בעולם. מתוך המקראות ודברי תנ"ך ומתוך משנתו הברורה של הרמח"ל השופכת אור על הנהגת הקב"ה בעולמו, היה מסביר את ארון האבילים כי לא יתכן בשום אופן איזה צד או הבחנה של רע בהנהגתו ית', ואדרבה, לבסוף יתברר כי כל רעה מוליכה לטובה.

היריעה באמיתות ד' ותורתו, בנה לעצמו מערכת סדורה בה הפריך אחת לאחת את כל האמונות הכוזבות. כרם סיבבה ההשגחה ועבודתו הפרטית הפכה תשתית לרבים ופתחה את השערים בפני ראשוני בעלי התשובה בארץ הקודש.

באותם ימים טרם התופעה הברוכה של עולם התשובה, לא היו אלא בודדים שגילו נכונות להכיר את היהדות וביקשו לשאול שאלות. היה הוא האדם הנכון בשעה הנכונה, שיכל אכן לעמוד בחזית ולהשיב בבחירות תשובות ברורות, ולהוכיח באופן צרוף כי משה אמת ותורתו אמת. הרב מרדכי ארנן שליט"א, מראשוני בעלי התשובה בארץ הקודש שעזב קריירה וזהרת בעולם הבהמה, אחר שישב עמו שני ארוכות בהן הוכיח לו את אמיתות האמונה, כתב אודותיו ביומנו הפרטי: "מעולם לא פגשתי אישיות גדולה כל כך מחד גיסא, ונחבאת את הכלים מאידך גיסא. אני זוכר שכל הזמן ששוחחתי איתו חשבתי, אדם כזה גדול ואיש לא יודע על קיומו, צריך לגלות אותו לעולם".

אם בתחילה זרמו טיפין טיפין אל עולמה של היהדות, הרי שחל מפנה חד בעת אשר זכה להשיב אל המקורות את הרה"ג רבי אורי זוהר שליט"א. המהלומה שנחתה על ה'חילוניות' עם עזיבתו של 'אליל התרבות' את מוקד הבמה הישראלית, הביאה לרעידת אדמה שבעקבותיה הגיע הנחשול הגדול של בעלי התשובה.

היה זה לפני כארבעים שנה. הרב אריה יצחק זצ"ל, אף הוא מאנשי הבהמה ששב אל כור מחצבתו מכוחו של רבי יצחק שלמה,

היה נחוש בדעתו להפגיש את ראשי עולם התרבות החילוני עם הגר"ש זילברמן. כשם שאני לא יכולתי לעמוד אל מול האמת שלו בוודאי גם הם לא יוכלו, אמר, וחיכה להזדמנות נאותה.

ההזדמנות הגיעה עם לידת בתו של ר' אריה יצחק ונישואיו של ר' מרדכי ארנון. היתה זו כבר סיבה למסיבה והם ערכו 'שבע ברכות' בשילוב מסיבה להולדת הבת, לשם הזמינו את חבריהם לשעבר. כל בכירי הזמר והמשחק בעולם הבוהמה התל-אביבי. אל המקום הם הביאו את ר' יצחק שלמה שבמהלך המסיבה הצהיר בפני הנוכחים כי יכול להוכיח להם את מציאות בורא העולם שנתן תורה בהר סיני באופן שלא יוכלו לערער בשום דרך שהיא.

הרצינות בה הדברים נאמרו ללא כחל וסרק לא נתנה מנוח לר' אורי, שהיה אז הקדוקד שבחבורה, והוא דרש, הבה תוכיח! הייתי בטוח - מספר ר' אורי, שאחר מספר דקות נמצא היכן הוא טומן לנו את ה'בלוף', ונעשה מכל ראיותיו חוכא ואיטולולא, ברם כולנו נאלמנו דום. שלב אחר שלב הוא הוכיח את אמיתות התורה שחור על גבי לבן. למול עינינו הוא הציג תמונה ברורה של עם ישראל בצורתו המקורית כפי שהוא חי את הדברים מתוך התנ"ך, והעמיד כעובדה מוגמרת את יציאת מצרים ומעמד הר סיני וכל מאורעות המקרא. לא יכולתי לעמוד מול האמת המוצקה שבדבריו. לאורך המפגש כולו נפעמנו כולנו מחכמתו העצומה ומהענווה השזורה בדבריו. הוא דיבר עמי כשווה אל שווה בלא שום סמכותיות. הוא אמר לי בפשטות: ראה, מה שמחייב אותי מחייב אותך, ואם זה לא מחייב אותך, אז גם אותי אין זה מחייב. אמת יש רק אחת, אם היא נמצאת עמך, אדרבא תוכיח לי ואני מתחייב במלוא הכנות שאקבל, כי אני רוצה רק את האמת. אך אם אני אוכיח שהאמת היא בדברי, עליך לקבלה על כל משמעותה.

השיחה שהתארכה שעות ארוכות הביאה אתריה סדרת מפגשים בין השניים. מבין כל אותה חבורה, רבי אורי לא וויתר ובא לביתו של הרב זילברמן פעם אחר פעם, עד שבמהלך הפגישות קם והכריז: נעשה ונשמע! וקיבל על עצמו להיות עבד ד' ולקיים תרי"ג מצוות בשלמות.

'היום אני יודע' - אומר רבי אורי - 'שלא רק ההוכחות, לא רק הצאה דורש' הם שהכריעו את הכף, אלא בעיקר הצאה

בשבועות האחרונים לחייו הוא הסתפק רבות האם לכתוב צוואה או לאו והעלה צדדים לכאן ולכאן. לבסוף נמנע מלכתוב ואמר, מדוע בעצם יש לי לכתוב צוואה, וכי יש לי להוסיף על מה שכבר כתוב? וכי חלילה לגרוע? והלא כל מה שמוטל עלינו לעשות כבר כתוב וברור ומפורש בתורה. התורה היא שמלמדת אותנו מה לעשות. מתי לעשות. ואיך לעשות. מה תוספת יש לי לכתוב או להדגיש הנהגה זו או אחרת?

לעולם מה שכתוב בתורה הוא עיקר ומה שלא כתוב הוא טפל. טלו לכם את התורה כצורתה. אל תוסיפו ואל תגרעו ממה שכבר כתוב בה, כי הפוך בה והפוך בה דכולא בה.

מקיים. בכל מהלך הפגישות עמו בחנתי אותו שתי וערב וניסיתי למצוא איזה סדק באישיותו, בהנהגותיו, בהליכותיו ובמעשיו. אך לא עלה ביד. ראיתי שלמות עצומה ומעל הכל ראיתי אמת. הוא לא רק מיצה את חקר האמת עד שורשו אלא חי אותה יום יום שעה שעה. זה מה שהחזירני אל דרך התורה.

בשעת הלוחית של רבי יצחק שלמה זצ"ל, כשרש בגדו קרוע, עמד רבי אורי והספיד בבכי ובכאב תוך שהוא זועק בדבריו: מאות מאות בעלי תשובה ישנם, לא ממה שאמרת, אלא ממה שהיית!

איזו נקודה ייחודית היתה נר לרגליו רבי יו"ט שליט"א: אחי ראש הישיבה הגאון ר' אליהו שליט"א אמר בכינוס זכרון ביום פטירתו אשתקד, כי מבטו התמידי אל המשקל העצום והמימד האין סופי של ערך המצוות, זו היתה אבן הפינה לכל מעלותיו. אני חושב שהוא ינק זאת מתוך עיסוקו התמידי במוסרי חז"ל, כמו גם מוסריו והכוונתו של הגר"א שהיו לו לעיניים שכידוע עד כמה האיר הגר"א את החשיבות הכבירה של קיומו השלם של כל דבר מדברי התורה כולם. מה עוד שספר מסילת ישרים היה לחם חוקו ומלבד יתר ספרי הרמח"ל השחיר שיניו על כל שורה כיצד לקיימה ובכך להתעלות מעלה בדרך ד'.

חתנו הגר"צ שרלין שליט"א משיב, כי מידת האמת שהיתה נר לרגלו השיבה כל לב. כך לדוגמא ישנו סיפור מופלא, כשהורדי בעל

ממון מחו"ל נכנס למרן הגרש"ז אורבאך זצוק"ל, הוא הניח על שולחנו צרור גדול של שטרות שיש בו בכדי לכסות הוצאות נישואין של כמה ילדים. מטרתו, אמר למרן הגרש"ז, לחלץ ת"ח ממצוקת חובותיו בכך שאכסה את כלל חובותיו. יראה נא הרב למצוא את הת"ח הראוי. אחר שפנה האיש לדרכו, סבר רבי שלמה זלמן כי הכתובת הטובה ביותר הלא הוא רבי יצחק שלמה זילברמן, שכן הוא ת"ח אמיתי שהשיא כבר כמה מילדיו, ומה עוד שמקפיד לא להנות מכתרה של תורה ולא ליטול שכר על תלמודה, כי אם להנות מיגיע כפיו כסופר סת"ם, ואין הקומץ משביע את הארי, גם לכלכל משפחתו הגדולה וגם לכסות הוצאות נישואי ילדיו.

הוא שלח לקרוא לו וסיפר באוזנו את דברי האיש. רבי יצחק שלמה השיב כי מבקש לשקול בדבר. מששב לביתו חישוב את סך חובותיו וגילה כי הינם מעבר לסכום המדובר. הוא שב אל מרן הגרש"ז והודיעו כי איננו לוקח את הכסף. לפליאתו של מרן הגרש"ז השיב: הרי לאיש בעצם היתה מטרה - לחלץ ת"ח ממצבו בכך שייכסה את כל חובותיו, ואילו אני גם אחר שאטול את הממון, יוותר עמי עוד איזה סכום של חוב, ואם כך מטרת האיש לא תתגשם בשלמות... נניח שאכן מטרת הנדיב היתה לחלץ ת"ח עד לפרוטת החוב האחרונה - מסיים חתנו - 'וכי לא יכל לעקוף את הבעיה, יכול היה למשל להקנות לתקופת מה את יתרת החוב למי ממכריו שבוודאי היה שמח להיות שותף במצוות חסד זו, ואזי לקחת את הסכום הגדול שכה היה נצרך לזה. ובכלל, מנין שתורם הממון אכן מדקדק על כך אם נותר עוד סכום מסוים של חוב. אך מידת האמת שיקדה בלבו לא נתנה לו לעשות מעשה שיש בו סרך שאינו מן האמת הצרופה.

אך להשלים הענין מוסיף לנו חתנו רבי צבי שליט"א סיפור מופלא שמראה כמה הקב"ה גומל עם הבוטחים בו. היה זה קודם שהוצרך להשיא אחד מילדיו, ולא היתה בביתו פרוטה לפורטה, והוא כדרכו בטח בד' שיסייע עמו. והנה ממש בערב החתונה, דופקת בביתו אשה שדרה בסמיכות לו, ואומרת כי התאמצה לקבל שילומים מגרמניה, וקיבלה על עצמה, שאם יצליח ד' בידה, היא תתרום מעשרותיה למשפחה גדולה לצורך נישואי הילדים... והיה הדבר לפלא, כי סכום המעשרות, היה מדויק לצורך שחונתי הוזקק באותה עת.